

מן המצר קראתי ייה ענני במרחב ייה

ביאור בדרך אפשר

ביאור בדרך אפשר

1 שבה נמצאים בראש השנה (כתוצאה מהעבודה של חודש אלול) לכן שבראש
2 השנה נמצאים ב'מצר' (בגלל הביטול).
3 אָמְנָם, בְּאוֹר זֶה אֵינוֹ מִסְפִּיק לַיִּשָּׁב אֶת הַסְּתִיָּה וְלַהֲבִין מְדוּעַ הַמִּצַּב
4 שבו נמצאים בראש השנה נקרא 'מצר', דְּכִיּוֹן שֶׁהַעֲבוּדָה הַרוּחָנִית
5 שהיהודי עובר את ה' צְרִיכָה
6 לְהִיּוֹת עֲבוּדָה פְּנִימִית וְלֹא רַק
7 עֵינָיו חֲצִינִי וְאִמְתִּית וְלֹא בְּאוֹפֵן שֶׁל
8 'עוֹשֵׂין עֲצֻמָּן' אֲבָל בְּאֵמֶת נִמְצָאִים
9 בְּמִצַּב אַחֵר, הֲרֵי גַם הַעֲנָנִין ד'מִן
10 הַמִּצַּר' צְרִיף לְהִיּוֹת (לֹא רַק
11 בְּאוֹפֵן שֶׁבְּאֵמֶת לְפִי מִצְבוֹ הַרוּחָנִי
12 הַמֵּינִי כְּכָר יֵצֵא הָאֵדָם מִן
13 ה'מִצַּר' עַל יַד הַעֲבוּדָה שֶׁל חוֹדֶשׁ
14 אֱלוֹל, וְרַק עוֹשֵׂה עֲצֻמּוֹ בְּרֹאשׁ
15 הַשָּׁנָה כְּמוֹ שֶׁהוּא כְּאִילוֹ הִיָּה
16 ב'מִצַּר', עוֹשֵׂין עֲצֻמָּן רְשִׁין,
17 אֲלֵא) בְּאוֹפֵן פְּנִימִי וְאִמְתִּי,
18 שֶׁהוּא בְּאֵמֶת בְּמַעֲמַד וּמִצַּב
19 שֶׁל 'מִצַּר'. וְאֵינוֹ מוֹבֵן, כִּיּוֹן
20 הַשְּׂעֵבֹדָה צְרִיכָה לְהִיּוֹת אִמִּיתִית,
21 חוֹרֵת וּמִתְחַזֶּקֶת הַשְּׂאֵלָה אֵיךְ
22 אֶפְשֵׁר יִתְכַּן שֶׁלֹּאֲחֵרֵי כְּלָלוֹת
23 הַעֲבוּדָה דְּחוֹדֶשׁ אֱלוֹל וְכוּ'
24 עַד קוֹדֶם תְּקִיעַת שׁוֹפָר, יִהְיֶה
25 עֲדִין בְּמַעֲמַד וּמִצַּב שֶׁל
26 'מִצַּר' בְּאֵמֶת, שֶׁלֹּכֵן אוֹמֵר -
27 בְּאִמְתִּיּוֹת וּבְפְנִימִיּוֹת שֶׁהִרִי
28 הַעֲבוּדָה הִיא בְּאֵמֶת וְלֹא יִתְכַּן שְׂאוֹמֵר
29 זֹאת רַק מִן הַשְּׂפָה וְלַחֲזִין - 'מִן
30 הַמִּצַּר' גו'. וּבִיחַד עִם זֶה,
31 בְּהִיּוֹתוֹ בְּמַעֲמַד וּמִצַּב שֶׁל
32 'מִצַּר' בְּאֵמֶת, אוֹמֵר ('מִן
33 הַמִּצַּר) קְרֵאתִי, קְרֵאתִי
34 בְּלֵבְד וְלֹא זַעֲקָה וְצַעֲקָה כְּמִתְחַיֵּב
35 מִמִּי שֶׁנִּמְצָא ב'מצר ובמצוקה (פְּנִזְכָּר
36 לְעֵיל)?
37 ג) וְלֵהֲבִין זֶה יֵשׁ לְהַקְדִּים
38 תְּחִלָּה הַמְּבַאֵר בְּמִאֲמָר
39 הַנַּ"ל²⁰ דִּבְיוֹר-הַמִּתְחִיל 'תְּפִילָּה
40 לְעֵנִי לְאֲדוֹמֵר מִהַר"שׁ בְּעֲנָנִין
41 תְּפִלַּת הַעֲנִי, דְּכֵתִיב בִּיה²¹
42 שְׂכֵתוֹב בּוֹ תְּפִלָּה לְעֵנִי כִּי־יַעֲטֹף וְלִפְנֵי הוֹי' יִשְׁפֹּף שִׁיחוֹ,
43 ש'שִׁיחוֹ' הוּא לְשׁוֹן תְּרַעוּמָת טַעֲנָה וְטִרוּנִיָּה, שְׂיֵשׁ לְעֵנִי
44 תְּרַעוּמָת עַל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְמָה צְרִיף הוּא הַעֲנִי לְסָבוּל

20 פ"ג (ע' תלא). וראה גם ד"ה תקעו דיום ב' דר"ה תשח"י, פ"ג ואילך (סה"מ תשח"י ע' ד ואילך). 21 תהלים קב, א.